

פרק ח

כתיבת האותיות בעת הכנסת ספר תורה חדשה

שע"י ישראל נכתבה התורה ההיא, וזה "למען תהיה לעד בבני ישראל", שע"י בר ישראל נכתבה הספר תורה הלזה.

יש מהדרים שהאותיות יהיו כשמש וכשם אבותם רבים מהדרים כשמכבדים אותם בכתיבה, יהיו האותיות כשמש וכשם אבותם, כי כל ישראל יש לו אחיזה באות אחת שמהתורה, כמו שרמזו בר"ת י"ש ש'שים ר'בוא א'ותיות ל'תורה, ואנא נפשי כתיבת יחבית, דהכתב כמנין הנפשות ממש. אבל מצד הדין אין נפקא מינה, דרז"ל אמרו סתם המגיה אפילו אות אחת בתורה כאילו כתבה. (ויצבר יוסף אות ב').

הכתיבה בס"ת לתיקון הנפש

נודע מ"ש האריז"ל, וכל מעשיך בספר נכתבים, שהעבירות שאדם עושה ח"ו נכתבים בספר תורה, וע"י כתיבת ספר תורה חדש כדינא מתקנים הכל, ולכן כל אחד ואחד משתדל לסייע ולכתוב.

ובזה פירש בספר דברי יוסף (פ' וילך) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת, וכבר מדקדקים למה נקראת התורה "שירה". רק דהנה כתבו שמהאי טעמא משוררים הודוי, יען עושים תשובה מאהבה, ונתהפך הכל לזכיות. והנה אין ועתה אלא תשובה. ואמר הכתוב דע"י הכתיבה בספר תורה תוכל לתקן ויהיה לכם שירה (ויצבר יוסף אות ב').

לדקדק לטבול במקוה קודם כתיבת האותיות

בשו"ת ריב"א חיו"ד סי' קל"ט הביא שצריך לדקדק שיכתבו את האות בקדושה ובטהרה, ומה"ט צריך כל אחד לטבול במקוה קודם כתיבת האותיות (אם לא טבל בבוקר כמוכח).

ואני הקטן כשזכיתי לחנך ס"ת חדשה בשנת תש"נ, והזמנתי אנשים לכתיבת האותיות

כבוד התורה לכבד לאנשים הבאים לכתוב אות
בספר תורה

בשו"ת תירוש ויצהר (סימן ריג) מביא מכתב של השפת אמת, שכותב בתו"ד: וע"ד כתיבת האותיות נראה שהוא כבוד התורה לכבד לאנשים, וגם אם נמצא ביניהם אנשים פחותים אין למנוע בעבור זה, בשגם הסופר מתקן אח"כ האותיות.

בדבר המנהג שנהגו לכבד לבאים לכתוב אות
בספר תורה

בספר אלף כתב (אות קמז) מביא מעשה פלא, וז"ל: פ"א מצאו ספר תורה בשדה, ונסתפקו בו אם כתבו מין או גוי שדינו כיו"ד (סי' רפ"א) או יגנו או ישרף, והציעו השאלה לפני רבן של ישראל רבי עקיבא איגר זל"ה, והשיב הגאון ז"ל, באשר מנהגן של ישראל תורה, כשבאים לכתוב שורות אחרונות דפרשת וזאת הברכה, נהגו הבע"ב שכל א' כותב אות לפי שמו בס"ת, כגון אם שמו משה כותב מ', ומובן שאותיות שנכתבו מהרבה בע"ב אינם דומין זה לזה, והנה אם היה הכותב ישראל אז בלי ספק היה עושה כמנהגן של ישראל הנ"ל, ואם לא ימצא כן אלא גם כל השורות האחרונות דזאת הברכה דומין, מזה הוכחה שגני כתבו ויגנו כערוד בשולחן הטהור (כיו"ד בס"ת הנ"ל).

והרב מבאיאן [ר' יודא שטערנהעל] הגיד לי ביום כ' לחודש אד"ש תרפ"ז ה' לס' שמיני, שעובדא הלזו יש לרמז בתוה"ק ועתה כתבו לכם את השירה הזאת שימה בפיהם למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל, שיעור הכתוב כך הוא, דיש לדקדק מהו כתבו לכם. אמנם הענין שכל א' וא' יסייע בכתיבת אות א', והדין הוא שהכותב בתורה צריך לקרות בפיו כל תיבה ואות טרם יכתבנה, וזה ועתה כתבו "לכם". דהיינו שכל או"א יכתוב אות שימה בפיהם, וטרם הכתיבה יאמר האות והתיבה בפיו, למען תהיה לעדות